

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120260207
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120260207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX D., právne zastúpená: Centrum právnej pomoci ustanoveným advokátom: JUDr. Ivan Sivčák, so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, IČO: 42 230 080, o zaplatenie 3 526,26 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 8Csp/50/2020-168 zo dňa 02.03.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II. a III.

Priznáva žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 723,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 723,68 Eur od 23.03.2019 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 30,- Eur mesačne, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci nadobudnutia právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovanej priznáva voči žalobcovi 2,24 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 4 písm. a), § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2 a 8, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1 a 2, § 23 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy.

Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáha voči žalovanej uloženia jej povinnosti zaplatiť mu sumu 3 526,26 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 152,58 Eur počnúc od 23.03.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Aktívnu legitimáciu na podanie žaloby odvodil žalobca od „Zmluvy o postúpení pohľadávok“ z 22.03.2019 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“), na základe ktorej banka - Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej len „pôvodný veriteľ“, alebo aj „postupca“) svoju pohľadávku voči žalovanej postúpila na žalobcu (ďalej tiež aj len „postupník“).

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaná pohľadávka vznikla na základe Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej 20.11.2015 medzi pôvodným veriteľom (postupcom) na jednej strane a žalovanou na strane druhej (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanej úver. Podľa žalobcu súčasťou úverovej zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“). Podľa žalobcu žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu postupca (pôvodný veriteľ) podaním z 01.03.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 28.02.2018. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka postupníka (žalobcu) voči žalovanej sumu 3 526,26 Eur, ktorá pozostávala z istiny v sume 2 152,58 Eur, z riadneho úroku v sume 1 161,77 Eur, z úroku z omeškania v sume 167,75 Eur a z poplatkov v sume 44,16 Eur, a keďže žalovaná po postúpení pohľadávky neučinila na splatene svojho dlhu žiadnu úhradu, žalobca sa titulom postúpenia mu tejto pohľadávky domáha žalobou voči žalovanej zaplataenia mu tejto jemu postúpenej pohľadávky v plnej výške, pričom zo žalovanej istiny 2 152,58 Eur si uplatňuje aj 5 % ročný úrok z omeškania od 23.03.2019 (t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky) do zaplataenia.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že úverová zmluva zo dňa 20.11.2015 neobsahuje vôbec alebo neobsahuje správne zákonné náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 písm. f), i), k), l) a z) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanej na základe tejto úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto okresný súd v tejto časti (úrokov a poplatkov) žalobu zamietol.

Vo vzťahu k poisteniu sa súd vyjadril, že v čase uzavretia úverovej zmluvy zo dňa 20.11.2015 žalovaná ako spotrebiteľ nemala vedomosť o jasných podmienkach poistenia, teda nemala vedomosť o zmluvných podmienkach ku ktorým sa zaväzovala a toto dojednanie o poistnom je pre svoju neurčitosť neprijateľným a teda neplatným zmluvným dojednaním podľa § 53 ods. 5 OZ a teda na jeho základe nemohol žalovanej vzniknúť žiadny právne relevantný záväzok, preto súd prvej inštancie v tejto časti žalobného nároku (poplatok za poistenie) žalobu zamietol.

Z dôvodu záveru, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, boli všetky žalovanou učené platby započítané v prospech splatenia istiny jej poskytnutého úveru, preto okresný súd priznal žalobcovi voči žalovanej nárok iba na zaplataenie zvyšnej sumy žalovanej reálne poskytnutej istiny úveru po odpočítaní toho, čo žalovaná už splatila. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2 270,- Eur, z ktorej sumy žalovaná splatila sumu 546,32 Eur, teda rozdiel predstavuje 1 723,68 Eur (2 270 - 546,32). Súd prvej inštancie v záujme nerozhodnúť ultra petitem, priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s aktuálnymi sadzbami zákonných úrokov z omeškania pre občianskoprávne vzťahy ku dňu omeškania, vo výške 5 % ročne zo súdom ustálennej dlžnej sumy istiny nesplateného úveru, odo dňa 23.03.2019 a vo zvyšku prevyšujúcom tento žalobcom uplatnený nárok, súd žalobu zamietol. Vzhľadom na vyjadrenie žalovanej, že je v nepriaznivej finančnej situácii, jej súd prvej inštancie napokon priznal aj nárok na bezplatnú právnu pomoc.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP.

Proti rozsudku vo výrokoch II. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie včas žalobca v súlade s § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil alebo zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania. Uviedol, že sa nestotožňuje s odôvodnením súdu čo do náležitostí zmluvy, kedy súd zastal názor, že v zmluve absentuje uvedenie doby trvania zmluvy, predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj, že dohodnutý úrok z úveru nie je možné považovať za dojednanie v súlade s dobrými mravmi, absencie výšky, počtu a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj že v zmluve nebolo transparentným spôsobom dojednané poistenie. Konečná splatnosť úveru podľa zmluvy mala nastať dňa 20.11.2024 a doba trvania zmluvy bola dojednaná do okamihu splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy, t. j. v prípade riadneho a včasného plnenia povinnosti zo zmluvy. Na základe toho žalobca zastáva názor, že žalovaná bola dostatočným a zrozumiteľným spôsobom informovaná o dobe trvania úverového vzťahu. Vo vzťahu k predpokladom použitých na výpočet RPMN, žalobca uvádza, že v čl. I bod 1 zmluvy sú opísané všetky predpoklady na výpočet RPMN.

Priemerné úrokové miery z úverov, zverejňované NB SR, ktoré v rozhodnom období dosahovali pre obdobné bankové obchody priemernú výšku 11,25 %. V zmluve dojednaná úroková miera vo výške

24,50 %, po zohľadnení zľavy vo výške 15,90 %, teda podľa názoru žalobcu nedosahuje takú výšku, že by bolo možné konštatovať rozpor s dobrými mravmi. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-42/15 zo dňa 09.11.2016. Žalovaný splácal úver vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca, pričom splácanie, určený počet splátok, vrátane dátumu konečnej splatnosti úveru bol určený správne a zároveň bol obsah zmluvy bez akýchkoľvek rozumných pochybností v čase jej uzatvorenia jasný a zrozumiteľný, spĺňajúci zákonom kladené podmienky, čo potvrdil žalovaný svojim podpisom na zmluve. Na záver žalobca uviedol, že poistenie schopnosti splácať úver ako typ zabezpečenia záväzkov plynúcich zo zmluvy je v tomto prípade fakultatívne. Keďže poistenie nebolo povinné, zmluvu možno uzavrieť a úver poskytnúť za rovnakých podmienok bez poistenia.

Žalovaná sa k odvolaniu písomne vyjadrila. Uviedla, že nesúhlasí s právnou argumentáciou žalobcu obsiahnutou v podanom odvolaní a má za to, že odvolaním napadnutý rozsudok je správny, reflektujúci pritom skutočnosti zistené v priebehu dokazovania. Má za to, že súd svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúco zdôvodnil, vysporiadal sa so všetkými zásadnými skutočnosťami a argumentmi strán sporu a vec správne vyhodnotil. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

V replike sa žalobca vyjadril, že naďalej zotrváva na svojom podanom odvolaní.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Z obsahu spisu je zrejmé, že strany sporu uzatvorili dňa 20.11.2015 zmluvu o splátkovom úvere a z predmetnej zmluvy vyplýva, že výška úveru je 2 270 eur, mesačná splátka 44,77 eur, počet splátok 108, výška úrokovej sadzby 15,90 % p.a. a RPMN 21,35 %, priemerná RPMN 15,55 % a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť je 4 832,88 eur. Pri uzatváraní tejto zmluvy žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná v postavení spotrebiteľa nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Nepochybne predmetná zmluva má povahu zmluvy spotrebiteľskej v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je dôležitý ukazovateľ ceny úveru. Vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nesprávne uvedenej výške RPMN v úverovej zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu, a to v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho vyhodnotil bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru s odkazom na znenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy. So zreteľom na túto situáciu priznal žalobcovi voči žalovanej nárok iba na zaplatenie zvyšnej sumy žalovanej reálne poskytnutej istiny úveru po odpočítaní toho, čo žalovaná už splatila. Žalobcovi taktiež priznal nárok na úroky z omeškania v súlade s aktuálnymi sadzbami zákonných úrokov z omeškania pre občianskoprávne vzťahy ku dňu omeškania, vo výške 5 % ročne zo súdom ustálenej dlžnej sumy istiny nesplateného úveru, odo dňa 23.03.2019 a vo zvyšku prevyšujúcom tento žalobcom uplatnený nárok zamietol.

Nebolo sporné, že súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.11.2015 bol aj dojednaný súbor poistenia „Súbor poistenia seniorov“. Odvolačný súd dodáva, že je uvedený aj nesprávny údaj celkových nákladov výšky úveru. Dojednané poistenie je súčasťou formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Odvolačný súd zdôrazňuje, že údaj o výške splátky poistného nebol zahrnutý do výšky RPMN, čo malo za následok jej nesprávne určenie v zmluve. Vzhľadom na nesprávny údaj týkajúci sa celkových nákladov úveru spotrebiteľa, vrátane nesprávneho údaja o výške RPMN tiež zmluva o spotrebiteľskom úvere bezúročná a bezpoplatková.

Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolačný súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh) (§ 428 CSP).